పిడికెడు ఆకాశం

– గొల్లపూడి మారుతీరావు

(క్రిందటి సంచికనుంచి కొనసాగింపు)

18

గోపాలం నుంచీ, ఆ సంఘటనల్నుంచీ సీతని తేరుకునేటట్టు చేయడమే నాగరాజు ఉద్దేశ్యమైతే అతను ఆ ఫలితాన్ని సాధించాడనే చెప్పాలి. కానీ ఆ ప్రయత్నంలో మరొక చిత్రం కూడా జరిగిపోయింది. ఆ జ్ఞాపకాల స్థానంలో నాగరాజుని గురించిన ఆలోచనలు చోటు చేసుకుంటున్నాయి. రొట్టెని అరచేతిలో పట్టుకుని రెండుగా చెయ్యడానికి పదునైన కత్తిని పట్టుకున్నాడు. రొట్టెతోపాటు చెయ్యి కూడా తెగింది.

సీత తన పరిస్థితినొక్కసారి బేరీజు వేసుకుంది. ఇంట్లో తల్లికి తండ్రికి తనమీద ప్రేమాభిమానాలు తగ్గిపోయి, క్రమంగా ఆ స్థానంలో భయాందోళనలు ఆక్రమించుకున్నాయి. తన చుట్టూ బ్రతికేవాళ్ళంతా ఇదివరకులాగా స్నేహంతో కాకుండా మాటల్లో హేళనకూడా జతచేశారు.

ఇదివరకు 'బాగున్నావా సీతమ్మా' అని పలకరించేవాళ్ళు ఇప్పుడు 'నీకేమమ్మా బంగారు పిచ్చుకవి. ఏ కష్టం వచ్చినా సుఖం వచ్చినా ఆదుకునే ఆప్తులున్నారు. కానీ వాళ్ళయితే నువ్వు తలచుకుంటే అవసరానికి నీవాళ్ళే అవుతారు' అంటున్నారు.

ఎంత నిర్లక్ష్యంగా ఉందామనుకున్నా బయటికి వచ్చేసరికి ఏదో పిరికితనం మనస్సుని ఊపేస్తోంది.

గోపాలం దూరమై అప్పుడే సంవత్సరం గడిచిపోతోంది. అప్పటి జ్ఞాపకాలు చీకట్లో కాలికి గుచ్చుకున్న ముల్లులాగా గుర్తుకొచ్చినప్పుడల్లా కరేల్ మంటోంది, తనకీ, ఇంట్లోవాళ్ళకీ.

కాలం తొందరగా పరిగెత్తుతోంది. ఆడదానికి వయస్సు కళ్ళు మూసుకు తెరిచేలోగా దాటిపోతుంది. ఈలోగా తన మంచిచెడ్డలు ఆలోచించే తల్లిదండ్రులు కూడా దాటిపోతే తన పరిస్థితి ఎటూ కాకుండా పోతుంది.

కావలసిన భర్తని సంపాదించిపెట్టే అవకాశాన్ని తల్లిదండ్రుల నుంచి స్వయంగా లాక్కున్నాక, తను స్వయంగా సంపాదించుకునే అదృష్టాన్ని కోల్పోయాక మంచి భర్తని కోరుకునే హక్కు తన జీవితంలో శాశ్వతంగా దూరం చేసుకుంది సీత. ఇక తన ఇష్టాయిష్టాల్ని ప్రదర్శించే అవకాశంలేదు. ఇప్పుడు తన జీవితం ఇంజను డ్రైవరు అభిరుచి మీదా, పాత మామయ్యల ఇష్టాయిష్టాల మీదా, రెండో పెళ్ళి భర్తల అవసరాల మీదా ఉంది. దానికి ఎదురు తిరిగితే కొన్నాళ్ళయాక బ్రతకడానికి అర్హత కోల్పోవలసి వస్తుంది. ఈ పరిస్థితి భయంకరంగా తోచింది సీతకి. సుఖంగా బ్రతికే అవకాశాన్ని పోగొట్టుకుని బ్రతకడమే గత్యంతరంగా, లక్ష్యంగా చేసుకున్న మజిలీ దగ్గర నిలబడింది ఆమె.

సాధారణంగా ఈ పరిస్థితుల్లో స్త్రీ నిర్వేదానికి, ఓ విచిత్రమైన వేదాంతానికీ, నిరాశకీ బందీ అవుతుంది. ఒక విచిత్రమైన పిరికితనానికి బానిసై ఎటూకాని పరిస్థితిలో నిలిచిపోవడం సీత ఎరుగును. అందుకని వాళ్ళకి కాస్త భిన్నంగా ఆలోచించడం నేర్చుకుంది. ఏడుస్తూ కళ్ళు మూసుకు నిద్రపోవడం వల్ల ప్రయోజనం లేదు. కళ్ళు విప్పి జీవితపు పరుగుని అందుకోగలిగే మార్గమేదైనా ఉందా అని ఆలోచించాలి. బ్రతుకు భయం మనిషిని కృంగదీయడానికి వీలు లేదు. మనిషి బ్రతకాలి.

ఈ ఆలోచన వచ్చాక సీత చాలామట్టుకు మారిపోయింది. చాలా రోజుల తర్వాత పెదాల మీద చిరునవ్వును వికసింపజేసింది. అపశ్రుతిని పలికే గొంతును ఎవరూ వినరు. అందుకని మాటల్లో ఉత్సాహాన్ని తెచ్చిపెట్టుకుంది.

జ్వరం తగ్గి నాగరాజు ఇనిస్టిట్యూట్‌కి వచ్చినప్పుడు సీతని చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. హఠాత్తుగా అతనికి భయం వేసింది. మళ్ళీ ఇంట్లో ఏదైనా జరిగిందేమోననుకున్నాడు.

"రండి ప్రొప్రయిటర్‌గారూ" అంటూ తను లేచి కుర్చీ చూపింది నాగరాజుకి.

"అహహ! మీరే ఆ కుర్చీలో కూర్చోండి. మహాభారత గ్రంథాన్ని కొనే డబ్బున్నంత మాత్రాన అది చదివినట్టుకాదు. నాకు కొనే డబ్బు ఉంది. మీకు దాన్ని నిర్వహించే నేర్పు ఉంది. మీరే దీన్ని నడపాలి" అని ఆవిడ వద్దంటున్నా వినకుండా భుజం పట్టుకుని కుర్చీలో కూలవేశాడు. దానికి ఆమె ఆశ్చర్యపడలేదు. కనీసం పడినట్టు కనిపించకుండా జాగ్రత్త పడింది. ఆ తొందరలో అతనలా చెయ్యవలసి వచ్చినా, ఆమె ఆశ్చర్యపడనందుకు అతనికి ఆశ్చర్యం కలిగింది. ఆతర్వాత దాని గురించి చాలాసేపు ఆలోచించాడు.

ఆమె జీవితంలో సమస్యలన్నింటి పరిష్కారానికి కీలకం తెలిసిన వ్యక్తిలాగా ఆమె పెదాల చివర చిరునవ్వును గుర్తించి విస్తుబోయాడు. "ఇదేమిటి? ఇంత త్వరలో మీరు మారిపోయారు" అన్నాడు.

"మొదట ఇది చెప్పండి. ఈ మార్పు బాగుందా?"

"చాలా బాగుంది. దాన్ని మీలో చూడాలని నేను ఇన్నిరోజులు ప్రయత్నించాను. కానీ నేను లేకుండా చూసి మీరే సాధించారు."

"కాదు మీరే సాధించారు. ఈ మార్పుకి మీరే కారణం" అంది. కాని అలా అన్నందుకు సిగ్గుపడింది. ఆమాట తగలవలసిన చోటే తగిలింది నాగరాజుకి. అతని దిగ్భ్రమ ఇందువల్ల ఎక్కువైందే కాని తగ్గలేదు.

పూర్తి స్వేచ్ఛ లభించిన స్త్రీవల్లా, పూర్తి నిర్బంధంలో ఉన్న పురుషుని వల్లా ప్రమాదమే కాని, క్షేమం తక్కువ. ఇంత స్వేచ్ఛ ఈమెకెవరిచ్చారా, ఏ ఆలోచన ఇంత ఆనందాన్ని విడుదల చేసిందా అని ఆలోచించాడు. కానీ ఎంతకీ ఆ సమస్య తెగలేదు.

సాయంకాలం తనతోపాటు రిక్షాకోసం నిలబడిన నాగరాజుని చూస్తే సీతకి నవ్వొచ్చింది.

"జ్ఞాపకాల్ని మరచిపోవడమంటే కష్టాల్ని కొనుక్కోవడం కాదు సార్. మీకు రిక్షా బేరం చేసిపెట్టడానికి ఒక అసిస్టెంటును వేసుకోండి" అంది.

నిజంగానే ఇద్దరికీ రిక్షా దొరకలేదు. ఆలస్యం అవుతున్నకొద్దీ ఆ రోజు సాయంకాలం సంఘటన గుర్తుకొచ్చి నాగరాజుకి భయం ఎక్కువైంది. చివరికి ఒక రిక్షా దొరికాక, "రండి ఇద్దరం దీంట్లోనే పోదాం. మిమ్మల్ని బంగళా దగ్గర వదిలేసి నేను పోతాను" అంది సీత.

ఆశ్చర్యపోయాడు నాగరాజు. అభ్యంతరం ఎలా తెలపాలో అర్థం కాలేదు.

"ఎవరైనా చూస్తే బాగుండదు."

"కారులో కూర్చున్నప్పుడు చూస్తే బాగుండేదా? మనం కూర్చోవడం బాగుండనుకున్నప్పుడు చూస్తే తప్పేం? పదండి, ఇక ఆలస్యం చెయ్యకండి" అతని చెయ్యి పట్టుకుని ముందుకు నడిపింది.

"ఇంత ధైర్యం నీకెవరు నేర్పారు సీతా?" అన్నాడు రిక్షాలో కూర్చున్నాక.

"ఇది ధైర్యం కాదు సార్. చొరవ. మొదటిరోజు బలవంతంగా అన్నం తినిపించిన అమ్మని రెండోరోజు అన్నం పెట్టమని అడగాలని పసిపాపకు ఎవరూ చెప్పరు."

"మరి రోజూ అమ్మ కనిపించకపోతే పసిపాప ఏడుస్తుందా?"

"నిక్షేపంగా."

"అయితే రేపట్నుంచి నేను కనిపించను."

"నన్ను ఏడిపించాలనా?"

"కాదు, అలవాటు తప్పించాలని."

నవ్వు ఆగిపోయింది. "అలా ఎప్పటికీ చెయ్యకండి, మీకు పుణ్యముంటుంది."

మొదట సీత ఇంటికే దారి తీయించాడు నాగరాజు. సీత రిక్షా దిగుతున్నప్పుడు వాళ్ళని ఎవరూ చూడలేదు.

"కారు త్వరగా పంపించమని మీ నాన్నగారికి రాయండి" అంటూ లోపలికి నడిచింది సీత.

మూడు రోజుల తర్వాత ఓ మధ్యాహ్నం చీటి రాసి పంపించాడు నాగరాజు. "ఇవాళ నా పుట్టినరోజు. సాయంకాలం స్నేహితులకి పార్టీ ఇస్తున్నాను. మీ పని పూర్తి అయాక దయచేసి రండి. నేనే స్వయంగా వచ్చి పిలిచేవాణ్ణే. కాని పని తీరడంలేదు."

అలాగేనని నౌకరుకి చెప్పి పంపించింది సీత. కానీ పని పూర్తి చేసుకుని బయలుదేరేసరికి చాలా ఆలస్యమైంది. రోజంతా పనిచేయడంవల్ల సాయంకాలమయేసరికి బాగా అలసిపోయింది సీత. అదీగాక, ఆ రోజు నాగరాజు పుట్టినరోజన్న విషయం ఆఫీసుకి వచ్చిన తరువాత గుర్తుకొచ్చింది. అందువల్ల అక్కడికి వెళ్ళే ప్రయత్నంలో కూడా రాలేదు.

గేటు దాటి లోపలికి వచ్చేసరికి చెట్టుకింద కుర్చీలో ఒంటరిగా కూర్చుని వున్నాడు నాగరాజు. చుట్టూ వేసిన టేబుళ్ళూ, కుర్చీలూ ఖాళీగా ఉన్నాయి. అందరూ వెళ్ళిపోయి నట్టున్నారు. ఊదొత్తులు వెలుగుతున్నాయి. నాగరాజు ముందు మాత్రం బిస్కెట్లు, ఫ్లాస్కు ఉంది. ఇంట్లోంచి వీణావాద్యం రేడియోలోంచి వినిపిస్తోంది. ఒక లైటు ఉంది. ఆ వెలుగులో ఏదో పుస్తకం చదువుకుంటున్నాడు. కుర్చీకి అడ్డం తిరిగి కుర్చీ చేతుల మీద కాళ్ళు వేలాడేశాడు. మొదటిసారిగా పంచె, లాల్చీ వేసుకోవడం చూసింది. పంచెలో చాలా పొడుగ్గా సన్నంగా కనిపించాడు నాగరాజు. అతను కూచుని చదివినప్పుడూ, రాసినప్పుడూ ఎప్పుడూ చూడలేదు సీత. చదివేటప్పుడు కళ్ళద్దాలు పెట్టుకుంటాడు అనుకుంటా. వెడల్పాటి నల్లటి ఫ్రేమున్న కళ్ళద్దాలున్నాయి. కాస్తపాటి వెలుగులో నాగరాజు కొత్తగా, అందంగా కనిపించాడు. తను వచ్చిన అలికిడి గుర్తించలేదు అలాగే చదువుకుంటున్నాడు. కొంతసేపటికి కదిలి 'రామూ! మంచినీళ్ళు' అని అరిచాడు.

అక్కడే నిలబడింది సీత ఆసక్తితో చూస్తూ. రాము పరిగెత్తుకు వచ్చాడు. సీతని చూశాడు. గ్లాసు అందిస్తూ "అమ్మగారు వచ్చారు బాబూ" అన్నాడు.

"ఏరీ?" అంటూ లేచాడు నాగరాజు. తలెత్తి దగ్గర్లోనే నిలబడ్డ సీతని చూసి ఆశ్చర్యపోయాడు. "ఎప్పుడొచ్చారు?"

"చాలాసేపయింది. మీరు చాలా ఏకాగ్రతతో చదువుతున్నారు. ఎదురుగ్గా చూస్తే కళ్ళజోడులో ముసలాడిలాగా కనిపిస్తున్నారు. చదివేటప్పుడు కళ్ళజోడూ అవసరమా?"

"చిన్నప్పుడు ఈత కొట్టేవాడిని. గట్టుమీంచి నదిలోకి దూకాను. ఒక కంటిరెప్పకి ముల్లు తగిలింది. అదృష్టవశాత్తూ కన్నుపోలేదు కానీ ఇప్పుడు ఆ కంటికి చూపు చెదిరింది" అన్నాడు.

"తీసెయ్యండి బాబూ! మీరు ముసలివాళ్ళలాగా ఉన్నారు" అంది నవ్వుతూ. తీసేశాడు నాగరాజు.

ఇప్పుడు తలెత్తి ఆమెను చూశాడు. చెదిరిన జుత్తూ, తొందరగా రావడం వల్ల చెమటపట్టిన నల్లటి ముఖం, నలిగిపోయిన తెల్లచీర "అదేం అలా ఉన్నారు? ఒంట్లో బాగోలేదా?" అనడిగాడు.

"అబ్బే లేదే" అంది అప్పటికి తన అవతారం తనకి గుర్తుకొచ్చింది సీతకి. తనని తాను చూసుకుని సిగ్గుపడిపోయింది ."ఇనిస్టిట్యూట్ నుంచి ఇంటికి వెళ్ళే వ్యవధి లేకపోయింది. మీ పుట్టిన రోజుకి కూడా మీ ఉద్యోగస్తులకి సెలవులివ్వరాయె. అలాగే వచ్చేశాను" అంది.

"నాకు పుట్టినరోజులు జరుపుకోవడం ఇష్టంలేదు. ఎప్పుడూ జరుపుకోలేదు కూడా. కానీ ఇవాళ జరపాలని నాన్నగారు రాశారు. జరిపించడానికి ఆయనకో పరమార్థం ఉంది."

"ఏమిటది?"

ఆలోచించాడు నాగరాజు. సూటిగా ఒక్కసారి ఆమె ముఖం చూశాడు. "ఇప్పుడు కాదు, తరువాత చెపుతాను" అని నవ్వేశాడు.

హఠాత్తుగా మరేదో అర్థం స్ఫురించింది సీతకి. తను ఆలస్యంగా వచ్చినందుకు ఇప్పుడు మరీ బాధపడింది.

ఫ్లాస్కు తీసి కాఫీ రెండు కప్పులలో పోశాడు. "ఇది నా బర్త్‌డే కేక్. కాస్త రుచి చూడండి" అంటూ ప్లేటు ముందుకు తోశాడు.

"నేను ఆలస్యమవుతానని తట్టలేదు. అలా అనిపిస్తే వచ్చేదాన్నికాదు."

"అప్పుడు నేను మీ ఇంటికి రావలసి వచ్చేది రిక్షాలో" నవ్వాడు.

కాఫీ తాగడం అయ్యాక "నేను రోగంతో పడుకున్నప్పుడు వచ్చారు. ఇప్పుడు మరీ ఆలస్యంగా వచ్చారు. లేకపోతే ఈ ఫ్యాక్టరీ అంతా చూపేవాణ్ణి. రండి, మా ఇల్లయినా చూద్దురుగాని" అని లేచాడు.

చిన్న ఇల్లయినా చాలా అందంగా అలంకరించారు. ఏర్పాట్లన్నీ ఎక్కడివక్కడ సౌకర్యంగా చేశారు. మొదటి వసారా దాటాక కుడివేపు విజిటర్స్ హాలు, దాని పక్కన బెడ్ రూం. మరొక గుమ్మం వెనక పక్క తోటలోకి ఉంది. ఎడమవేపు డైనింగు హాలుకి ద్వారం లేదు. ఒక పెద్ద ఆర్చిలాగా చేసి నీలిరంగు కర్టెన్లు వేశారు. మరీ కాంతివంతం కాని దీపాలు వేశారు డైనింగు హాలులో. మేడమీద గదుల్లేవు. మెట్లు దాటేసరికి పైన అంతా చీకటిగా కనిపించింది. ఉన్నట్టుండి నాగరాజు ఏం చేశాడో ఏమో మీద చిన్న నటి తుంపర్లు పడడం ప్రారంభించాయి. మొదట వర్షమేమో అనుకుని తలెత్తింది. నక్షత్రాలు ఆకాశం మీద మెరుస్తున్నాయి.

"ఇదేమిటి మేఘం లేని వర్షం" అంది.

ఒక్కసారి ఉన్నట్టుండి డాబా అంతా ఎర్రటి కాంతితో వెలిగింది. "ఆర్టిఫిషియల్ ఫౌంటెన్. మా ఇంట్లో సుఖానికి మేడ దిగనక్కరలేదు. మేడ ఎక్కాలి" అని నవ్వాడు నాగరాజు.

"ఇంత మంచి ఇంట్లో ఉండక ఇన్నాళ్ళూ అక్కడ ఉన్నారేం?"

"ఇది మా గెస్టు హౌస్. ఫారెన్ ఎక్స్‌పర్ట్స్ ఫ్యాక్టరీలో పనిచెయ్యడానికి వచ్చి ఇన్నాళ్ళూ ఉన్నారు. అందుకని నేను అక్కడ ఉండవలసి వచ్చింది. ఇంతకీ అక్కడ లేకపోతే మీ పరిచయం కావడం ఎలా?" మెట్లు దిగి రాగానే రామూ వచ్చి "భోజనం రెడీ సార్" అన్నాడు.

"రండి, భోజనం చేసి వెళ్దురుగాని" అన్నాడు.

"అందరికీ టీ పార్టీ, మీకు డిన్నర్ సరిగానే కుదిరింది."

డైనింగు టేబులు ముందు కూచున్నాక అతనికి హఠాత్తుగా అనుమానం వచ్చింది. "ఇంట్లో చెప్పి వచ్చారా?"

"లేదు" అంది.

"వాళ్ళు భయపడితే?"

నవ్వింది సీత. "మొదటిసారి నీటిలో పడినవాడికే భయం. రెండోమాటు పడినప్పుడు చావు కూడా పాతగానే కనిపిస్తుంది. ఒకసారి దానికి దగ్గరగా వచ్చాడు కనుక. మా వాళ్ళకి భయం కూడా అలవాటైపోయింది.

భోజనం అయేసరికి చాలాసేపైంది. పూర్తికాగానే ఇంక ఆగలేదు. లేచి నిలబడింది ఇక వెళ్తానని.

"మరి నా స్నేహితులు ఇచ్చిన ప్రజెంట్సు చూడరూ?" అంటూ తన గదిలోకి తీసుకెళ్ళాడు. "నేను సిగరెట్టు కాల్చనని ఒకాయనకి తెలీదు. సిగరెట్టు లైటరు ఇచ్చాడు. దాన్ని స్టౌ వెలిగించుకుందుకి ఉపయోగించాలి" అంటూ చూపించాడు.

ఒకాయన రాబోయే చలికాలానికి కాశ్మీర్ శాలువా ఇచ్చాడు. ఫ్యాక్టరీ స్టాఫ్ తోలు పెట్టె, మరో కావలసిన మిత్రుడు ఫారెన్ షేవింగ్ సెట్ ప్రజెంటు చేశారు.

ఇద్దరూ చెట్టుకిందకి నడిచి వచ్చారు.

నవ్వుతూ యథాలాపంగా అన్నాడు నాగరాజు. "మరి మీ ప్రెజెంటు ఏదీ?"

తెల్లబోయింది సీత. ప్రజెంటు తీసుకురావాలనే గుర్తుకూడా లేదు. అందుకని ఏం చెప్పడానికి తోచలేదు. నవ్వేసింది. ఆమెను క్షమించినట్టు దయగా నవ్వాడు నాగరాజు. ఫరవాలేదులెండి, ఊరికే అన్నాను" అన్నాడు.

"పోనీ రిక్షాలో చార్మినార్ తీసుకెళ్ళమంటారా మిమ్మల్ని" అంది నవ్వుతూ.

ఇద్దరికీ హఠాత్తుగా ఆ సంఘటన గుర్తుకు వచ్చి తుళ్ళిపడ్డారు. ఒకరి ముఖం ఒకరు చూడడానికి తలెత్తారు. కానీ ఇద్దరూ చెట్లనీడలో ఉన్నారు. చాలాసేపు నిశ్శబ్దంగా వుండిపోయారు. ఇద్దరూ ఒకే విషయం గురించి ఆలోచిస్తున్నారని తెలుసుకోవడానికి ఎంతో సేపు పట్టలేదు. ఆ ఆలోచన వచ్చాక వొకరికి తెలియకుండా వొకరు వణకడం ప్రారంభించారు. వణుకుదల భయంతో కాదు, తెలియని మత్తు, ఆవేశం, ఉద్వేగాలతో. అతనింకా ఆలోచిస్తుండగానే ఆమె వేడి శరీరం అతని చేతిలో గుర్తు తెలిసింది. జుత్తు గుండెకు అనుకుంది. వేళ్ళు నడుముని చుట్టుకున్నాయి. ఊపిరి మనస్సుకి మండిస్తోంది.

"సీతా!" అన్నాడు.

చెట్లు ఆకుల కదలికలో ఆ పిలుపు గాలి ఆగిపోయింది.

ఆ పిలుపులో మత్తు వాతావరణమంతా వ్యాపించింది.

ఆ పిలుపు సీతకి వినిపించలేదు. కానీ అలా పిలుస్తాడని, పిలిచే ఉంటాడని తలెత్తింది. చీకట్లో పెదాల నలుపు గుర్తు తెలియలేదు కానీ, వాటి వేడి అర్థమైంది నాగరాజుకి. ఆమె కళ్ళ అర్థం అవగాహన కాలేదు కానీ, చేతులు మాట్లడే భాష అర్థమైంది. మనస్సులోని భావం గుర్తురాలేదు కానీ శరీరం సూచించే మమత అర్థమైంది.

"టాక్సీ రెడీ సార్" అని రాము గేటూ తెరుచుకు వచ్చాడు. సీత చెవిలో రహస్యంగా నాగరాజు "ఇది చాలా పెద్ద బహుమతి. థాంక్స్" అన్నాడు.

19

మర్నాడు 'మీతో ఒక విషయం మాట్లాడాలి' అని సీత వినిపించీ, వినిపించినట్టు అతనితో అన్నప్పుడు,

నాగరాజు నవ్వేసి "నువ్వు మాట్లాడేదో నాకు తెలుసు. నేనూ దాని గురించే ఆలోచిస్తున్నాను" అని ఆ విషయం అంతటితో తుంచేశాడు. సీత ఆశ్చర్యపోలేదు. ఇదివరకులా కాకుండా ఆ మాత్రమైనా మాట్లాడినందుకు సంతోషించింది. తను అనుకున్న ఆలోచనలు తప్పుకాదని, చివరికంతా సుఖంగానే ముగుస్తుందనీ అనుకుంది. అక్కడితో మరింత ధైర్యం, ఆత్మవిశ్వాసం వచ్చాయి.

ఆ తర్వాత ఆమె చాలాసార్లు నాగరాజుతో కలిసి రిక్షాలో వెళ్ళింది. అలా వెళ్ళగా వాళ్ళని చూసినవాళ్ళు చూశారు; మాట్లాడుకున్నవాళ్ళు మాట్లాడుకున్నారు.

కొందరు "ఆ వెళ్ళేది పోస్టుమాస్టరుగారి అమ్మాయి కదూ" అంటే

"నీకు తెలియనిదేముంది సీతమ్మవారు" అని ఇద్దరికీ అర్థమయే భాషలో నవ్వుకున్నారు.

మరికొందరు "అమ్మాయి మంచి ధారణ మనిషి. ఓడిపోయినా తనే గెలిచానని నిలబడింది. చివరికి అతన్ని కట్టుకుని ఆవిడే సుఖపడుతుందేమో ఎవడు చూడొచ్చాడు" అనుకున్నారు.

మరికొందరు "ఒక్కసారి తన బలహీనత తెలుసుకున్నాక మరో తప్పు చేయరు. అలాగే చూస్తుండు. ఆఖరికి ఆ అమ్మాయే జయిస్తుంది" అని కొందరు ఆమెను ప్రశంసించారు. మొత్తం మీద అందరూ మాట్లడుకునే అవకాశం ఏర్పడింది ఆమెను గురించి. నాగరాజు నెక్టైలు కొనడానికి చాలాసార్లు ఇద్దరూ 'లండన్ ఫాషన్స్'కి వెళ్ళారు. ఆమె చీరల్ని అతను చాలా సెలక్ట్ చేశాడు. అతను ఎయిర్ కండిషన్ బ్లౌజ్ బాగుందంటే ఆమె మర్నాడే కుట్టించుకుంది. అతను కత్తి యుద్ధం చిత్రాలు బాగుంటాయంటే ఆమె అతనితో కలిసి వెళ్ళింది. చాలాసార్లు అతనితో కలిసి బంగళాలో భోజనం చేసింది.

బంగళాలోని కుర్చీలకి దీపాలకి, కర్టెనులకీ, నౌకర్లకీ వారిద్దరి బంధుత్వం అర్థమైపోయింది. కుర్చీలకి ఎప్పుడు దగ్గర జరగాలో తెలిసిపోయింది. లైట్లు తమ అవసరం ఎప్పుడు లేదో తెలుసుకున్నాయి. కర్టెన్లు అందంగా ఉండడమే కాకుండా రహస్యాల్ని దాచే గుణం కూడా తమకున్నాయని మొదటిసారిగా గ్రహించాయి.

ఒక ఉద్యమంలో రోజు రోజుకీ ఘనవిజయాన్ని సాధిస్తున్నట్టు ఉల్లాసంగా గడిచి పోతున్నాయి రోజులు సీతకి.

"మీరు ఆలోచిస్తున్న విషయం ఏం చేశారు?" అని ఆమె గుర్తు చేసినప్పుడల్లా అతని ఆవలింతో, కాఫీ అవసరమో, రేడియో ఆపు చేయవలసిన అగత్యమో ఏదో వచ్చేది.

అయినా అతనూ ఆలోచిస్తున్నాడుగా? తొందరేముంది?

వర్ధనమ్మకి ఇదంతా అర్ధమవుతున్నా అడగలేదు.

బియ్యం లేనప్పుడు బ్లాకు మార్కెట్టులోనైనా కొనుక్కుని తిని బ్రతుకుతారు కాని చచ్చిపోతారా? అవి మంచి బియ్యమైతే చాలు. భగవాన్ ఈసారైనా గట్టెక్కనీ.

గోవిందరావుగారు ఒకసారి రిక్షా దిగుతుంటే అడిగారు "ఎక్కడినుంచమ్మా?"

"ఇదేమిటి? లోకానికంతా తెలుసు ఎక్కడినుంచి వస్తున్నానో? నీకు తెలీదా?" అన్నట్టు చూసింది.

"ఇన్‌స్టిట్యూట్ నుంచి 'పని' ఉందని నాగరాజుగారు పిలిపించారు నాన్నా. రిక్షాలు దొరక్క ఆలస్యమైంది" ఆ మాట నిజం కాదని తండ్రికి తెలుసునని తనకీ తెలుసు. తనకీ తెలుస్తోందని తండ్రికీ తెలుసు. కానీ గోవిందరావు మరో ప్రశ్న వెయ్యలేదు. తన సమాధానం విన్నాక ఒక చెంపపెట్టుకీ, ఒక తిట్టుకీ, ఒక నిందకీ సిద్ధపడిన సీత అతని తాటస్థ్యానికి నిర్ఘాంతపోయింది. అతని కోపానికి కూడా అనర్హురాలైపోయిందా తను? తనంటే ఎంత నిర్లక్ష్యం ఏర్పడింది ఇంట్లో. దైవవశాత్తూ ఈ నిర్ణయమైనా త్వరగా తీసుకోగలిగింది. దీపం ఉండగానే ఇల్లు చక్కదిద్దుకుంది.

శాంత ఒకరోజు అంది. "తెలిసి తెలిసి మళ్ళీ మరో తప్పు చేస్తున్నావేమోనోయ్" అని.

"అని మీ నాన్నగారు చెప్పారా?"

"నాకంతా తెలిసిందిలే" నవ్వింది.

"ఇదివరకులా నువ్వు నాతో అన్నీ చెప్పడం లేదు. అయినా అర్ధం చేసుకున్నాను."

"ఈసారి అన్నీ తెలిసే జాగ్రత్తపడుతున్నాను."

"నాగరాజుగారికి పాతకథ అంతా తెలుసు. ఆయన కారులో ప్రయాణం బాగుంటుందని, ఆయన బంగళా పెద్దదనీ తప్పు?" అని అడిగితే ఏం జవాబు చెప్పేదా అని ఆలోచించింది సీత.

"ఆయన బాగా డబ్బున్నవాడు. డబ్బున్న వాళ్ళకి మంచిమీద నమ్మకం ఉండదు. అది ఉంటే డబ్బే ఉండేది కాదు కనుక. జాగ్రత్త" అంది.

అన్నీ కీడు తలపెట్టే విషయాలే చెప్పడం నచ్చలేదు సీతకి. పైగా ఇంత తనకి వచ్చి చెప్పడానికి కారణం శాంతకి 'ఈర్ష్య' కూడా కలిగి ఉండొచ్చునని భావించింది. ఆమె మాటలకి మనస్సులో నవ్వుకుంది. ఆమె హెచ్చరిక చేస్తున్నకొద్దీ తనకి అతని మీద విశ్వాసం, తను చేస్తున్న పని మీద నమ్మకం పెరిగిపోయింది.

"మంచో, చెడో ఇంతకన్నా నాకు గత్యంతరం లేదు. నీకు ఒక్క కాలే కుంటి కనుక ఎప్పటికైనా పెళ్ళి కాగలదన్న ధైర్యం వుంది. నాకు శీలం కుంటిదయిందని నలుగురూ అనుకుంటున్నారు. అలాంటప్పుడు నన్ను క్షమించగల ఒక్క వ్యక్తయినా దొరకడం నా అదృష్టం."

ఇంక మాట్లాడలేకపోయింది శాంత.

ఒకరోజు మసక చీకటివేళ మాధవరావు వచ్చి మళ్ళీ వర్ధనమ్మ ముందు పంచాయితీ పెట్టాడు. సీత అప్పుడే రిక్షా దిగింది. రిక్షాలో నాగరాజు కూడా ఉన్నట్టు అనుమానం కలిగింది మాధవరావుకి.

"ఆ రిక్షాలో అతను నాగరాజేనా అమ్మా" అన్నాడు సీత లోపలికి రాగనే. అతన్ని చూసి ఉలిక్కిపడింది సీత.

తలూపి లోపలికి వెళ్ళిపోయింది. చాలాసేపు మాధవరావు, వర్ధనమ్మా నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయారు. మెల్లగా 'చూడు సీతమ్మా' అని పిలిచాడు మాధవరావు.

"చూడు సీతమ్మా, నీ అంతట నువ్వే నీ బతుక్కి అన్యాయం చేసుకుంటున్నావు" అన్నాడు.

సీతకి ఉక్రోషం వచ్చింది. "నా బ్రతుకెప్పుడో అన్యాయం అయిపోయింది మీలాంటి వారివల్ల" అంది. ఆ మాటకి వర్ధనమ్మ "సీతా" అని అరిచింది. న్

"అననీ అమ్మా. ఆముదం రుచిగా ఉండదులే. అలా అని పోయడం మానేస్తారా? కానీ ఒక్కమాట విను సీతమ్మా, అతను నిన్ను రోజు రోజుకీ మభ్యపెట్టి లోబరుచుకుంటున్నాడు" అన్నాడు.

సీత ఏమైనా సరే ఇవాళ ఈ పోరాటంలో చివరివరకూ పాల్గొనదలచింది. "అతను కాదు మీకు తెలియాలంటే నేనే అతన్ని రోజురోజుకీ లోబరుచుకుంటున్నాను సరా" అంది.

ఇద్దరూ నిర్ఘాంతపోయారు.

"ఎందుకమ్మా? ఇప్పుడేమైందని నీకు?"

"పదేళ్ళ తరువాత ఈ మాటలు అనడానికి మీరుంటారా మామయ్యగారూ?" బంధుత్వాన్ని నొక్కి పలుకుతూ ఈ మాట అంది. ఈ మాట వ్యంగ్యంగా చెంపపెట్టులాగా తగిలింది అతనికి.

"మీ అమ్మాయి కంటే నేనే అందంగా ఉంటాను. మీ అమ్మయి కంటే చదువుకున్నాను. మరి నాకు ఇంజను డ్రైవర్ని వెదికి పెట్టారేం? నా పెళ్ళి సంబంధాలు ఇరవైసార్లు తప్పిపోయాయేం? అదంతా అలా ఉంచండి. నాకూ రోజా మల్లెపువ్వులు కొనిపెట్టగల కుంటి, గుడ్డి భర్తతో బ్రతకడం మా అమ్మా నాన్నా బ్రతికుండగా జరుగుతుందని మీరు హామీ ఇస్తే, ఇవాళనుంచి ఇల్లు కదలను. కుళ్ళిపోయిన మామిడిపళ్ళ బుట్టని ఎవరో కొనుక్కోవాలనుకుంటున్నారు. అమ్మడం చేతకాని మీకు ఎందుకు బాధ?"

ఘొల్లుమంది వర్ధనమ్మ. "పెద్దమనిషి నీ మంచి కోరి మంచిమాట చెప్పడానికి వస్తే నోరు పారేసుకుంటావటే రాక్షసీ. ఎన్ని మాటలు నేర్చావు? ఇంత తెలివైనదానివి వాడి చేతుల్లో ఎలా మోసపోయావే? " అంటూ ఏడ్చింది.

సీత మాటల్లో ఎంతో కొంత నిజం కనిపించింది కాబోలు. చాలాసేపు ఏమీ మాట్లాడలేకపోయాడు మాధవరావు.

"నీ ఆలోచన మంచిదే కానీ నువ్వు చేస్తున్న పనే తొందరపాటంటాను. నాగరాజు మంచివాడనడానికి ఒక్క కారణం చెప్పు. దుర్బుద్ధి అతనికుందని చెప్పడానికి నేను వెయ్యికారణాలు చెప్తాను."

ఈ ప్రశ్నకి సమాధానం ఎంత వెతికినా దొరకలేదు సీతకి. ఆలోచించిన కొద్దీ దుఃఖం వచ్చింది. "మీకు సంజాయిషీ చెప్పుకోవలసిన పనిలేదు. మీకు అర్థంకాని వాళ్ళంతా చెడ్డవాళ్ళకిందేనా జమ?" అంది చివరికి.

నవ్వాడు. "ఆకలి వేసేవాడు తినేదంతా రుచికరమైన పదార్థమే అనుకుంటాడు. ఏమీ దుర్బుద్ధి లేకపోతే నువ్వు పనిచేస్తున్న టైపు ఆఫీసు ఎందుకు బేరం చేశాడు? నిన్ను తన దగ్గర కట్టిపడేసుకోడానికేగా? ఎదురుగుండా ఇంట్లో ఉండేవాడు. బంగళాకెందుకు ఇల్లు మార్చాడు. మా కన్నుమూసి నిన్ను చేరదియ్యడానికేగా? కారు ఎందుకు మూలపడేశాడు? రిక్షాలో నీతో తిరుగుతూ... నా నోటితో చెప్పమంటావా?"

"కారు అమ్మేశారు."

"అమ్మేశాడో, దాచిపెట్టాడో నువ్వు చూశావేమిటి?"

మాధవరావు మీద చచ్చేంత చికాకు వేసింది సీతకి. వాటికి సమాధానం చెప్పే అదను ఇది కాదని, నాగరాజుతో హాయిగా బ్రతికిన రోజు వాళ్ళ నోళ్ళు వాటంతటవే అవే కట్టుబడతాయని మనసులో అనుకుంది. నాగరాజు సదుద్దేశాన్ని అర్ధం చేసుకోలేని వాళ్ళ అసమర్ధతకి ఆమెకి జాలివేసింది. ఇక అక్కడ కూర్చోలేక లేచి వచ్చేసింది.

మాధవరావు మరో నాలుగు మాటలు వర్ధనమ్మతో చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

రాత్రి భోజనం చేస్తుండగా వర్ధనమ్మ "అమ్మా సీతా! నీకు ఏం చెప్పడానికి నేనే చిన్నదాన్నయిపోయానే. నీకేదైనా జరిగితే నేను బ్రతకను. బాగా ఆలోచించుకో" అంది.

రాత్రి మంచం మీద శరీరం వాల్చేసరికి ఈ మాటలతో ఆమె మనస్సు వికలమైపోయింది. వీటినుంచి విముక్తి నాగరాజు సాన్నిధ్యంలోనే లభిస్తుందని మరొక్కసారి రూఢిగా అప్పుడనిపించింది.

మర్నాడు ఈ మాటలన్నీ నాగరాజుతో చెప్పి వీళ్ళ తెలివి తక్కువతనానికి నవ్వుకోవాలనుకుంది. ఆ మర్నాటి సాయంకాలం కారు హారన్ వినిపించి ఇనిస్టిట్యూట్ వసారాలోకి వచ్చింది సీత.

పాతకారులోనే నాగరాజు చిరునవ్వుతో కనిపించాడు. నివ్వెరపోయింది.

"కారు అమ్మేశానన్నారే" అంది.

"ఒక వెయ్యి తక్కువైనా మా స్నేహితుడు కదా అని పైసలుతక్కువ చేసి కారు ఇచ్చేశాను. వాడు సౌత్ అంతా తిరిగి తనకి అక్కరలేదని వాపసు ఇచ్చేశాడు. రా, కారెక్కు" అడు.

నిర్ఘాంతపోయి నిలబడిపోయింది సీత.

(కొనసాగింపు వచ్చే నెలలో)

Post your comments